

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра китайської філології

Курсова робота

з китайської філології

на тему:

**ФУНКЦІОНАЛЬНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРИСЛІВНИКІВ В
СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ**

Студентки групи Пкит 10-20

факультету східної і слов'янської філології

денної форми навчання

Освітньої програми Китайська мова і література та переклад,

західноєвропейська мова

Спеціальності 035. Філологія

Спеціалізації 035.065 Східні мови і літератури

(переклад включно), перша- китайська

Левицької Христини Русланівни

Науковий керівник: викл. Самаркіна А.О.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ ПРИСЛІВНИКА В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ	5
1.1 Морфологія в сучасному мовознавстві.....	5
1.2 Визначення терміну “прислівник” в сучасному мовознавстві	8
1.3 Дослідження категорії прислівника в сучасній китайській мові.....	13
1.4 Класифікація прислівників в сучасній китайській мові.....	17
Висновки до 1 розділу	21
РОЗДІЛ II. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ТА СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРИСЛІВНИКІВ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ	21
2.1 Прислівники часу	23
2.2 Прислівники ступеню	25
2.3 Прислівники обмеження і узагальнення.....	27
2.4 Прислівники повторюваності.....	29
2.5 Прислівники ствердження і заперечення.....	30
ВИСНОВКИ	37
论文摘要	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	43

ВСТУП

У порівнянні з іншими областями мовознавства морфологія по праву вважається найбільш дослідженою областю, адже під час вивчення граматики будь-якої мови постає важливе питання про частини мови. Часто в науковців виникають питання з приводу цього розділу, адже кожна мова має свої особливості й китайська мова в тому ж числі.

Морфологічна система в китайській мові дуже сильно відрізняється від морфології інших мов. Китайська мова, як ми знаємо, відноситься до ізоляційних мов, тобто вона не має словотворчих афіксів для вираження часу, числа, роду тощо. Однак для вираження цих ознак у китайській мові існують службові слова та деякі мовні категорії, а також важливим є порядок слів у реченні. До таких мовних категорій належить і прислівник китайської мови.

На відміну від інших мов, прислівник китайської мови володіє своїми унікальними ознаками і є важливим для граматики. Прислівник як самостійна лексико-граматична категорія в китайській мові досліджувалася невеликим числом мовознавців, серед яких найвідомішими є О.О. Драгунов, Є.І. Рождественська, Сін Фуї, Фу Дін, Хуан Божун, Хуан Шенджан та ін.

Актуальність роботи зумовлюється необхідністю широкого теоретичного розгляду категорії прислівника в сучасній китайській мові, засобів застосування та функціональні особливості.

Метою роботи є дослідження функціональних та семантичних особливостей прислівників в сучасній китайській мові.

Досягнення мети передбачає розв'язання таких завдань:

- визначення терміну «прислівник»;
- розглянути класифікацію та дослідження прислівників в китайській мові;
- дослідити функціональні та семантичні особливості прислівників.

Об'єктом дослідження є категорія прислівника в сучасній китайській мові

Предмет дослідження — основні функціональні особливості прислівників в сучасній китайській мові

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети та розв'язання конкретних завдань роботи передбачалося застосування для першого розділу «Теоретичні засади дослідження категорії прислівника в сучасній китайській мові» метод застосування теоретичних загальнонаукових методів, а саме індукції, дедукції та аналіз. Для другого розділу «Функціональні та семантичні особливості прислівників в сучасній китайській мові» для того, щоб дослідити функціональні особливості прислівників в сучасній китайській мові було застосовано метод функціонального аналізу, а також структурний метод, для аналізу прислівників.

Практичне заняття цього дослідження полягає у можливості застосування його результатів в процесі викладання китайської мови як іноземної, особливо таких дисциплін як «Практична граматики китайської мови», «Теоретична граматики китайської мови» та в процесі перекладу, а також для подальшого дослідження функціональних та семантичних особливостей прислівників.

Матеріалом цього дослідження слугують теоретичні матеріали з теми дослідження прислівників та речення із сучасного китайського телесеріалу «他来了请闭眼»

Структура. Робота складається зі вступу , двох розділів, висновків , списку використаної літератури та анотації. Обсяг роботи становить 44 сторінки.

РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КАТЕГОРІЇ ПРИСЛІВНИКА В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

1.1 Морфологія в сучасному мовознавстві

У порівнянні з іншими областями мовознавства морфологія по праву вважається найбільш дослідженою областю, адже під час вивчення граматики будь-якої мови постає важливе питання про частини мов.

Поняття частини мови є одним з основних, найважливіших понять морфології. Частина мови — найважливіша морфологічна граматична категорія, точніше — граматична категорія слів, яка властива всім мовам світу, тобто являє собою одну з мовних універсалій.

Крім того, частини мови є важливим інструментом в пізнавальній діяльності людини. Вони дозволяють людині розрізняти різні речі, їх якості, процеси, дії, стани та ознаки, знаходити відмінності в реальному світі та класифікувати їх. Частини мови є важливим інструментом для розуміння та інтерпретації дійсності (Кочерган М. П., 2010, с.179).

До цього часу немає однозначної відповіді на питання, що таке частини мови. Одні вважають, що це лексичні розряди слів, другі — граматичні класи слів, а треті — лексико-граматичні групи слів, тобто змішані: лексичні й граматичні одночасно. Таким чином, питання про основні критерії наукової класифікації частин мови залишається дискусійним. На сучасному етапі використовують такі три основні критерії: семантичний, морфологічний і синтаксичний (Кочерган М. П., 2010, с. 363).

Семантичний критерій — критерій, який передбачає віднесення до однієї частини мови слів із спільним загальним граматичним значенням, як, наприклад, предметність, дія, якість тощо. Так, зокрема, слова зі значенням предметності утворюють клас іменників, хоча до такого класу, як іменники, в українській мові належать слова, які позначають предмет (стіл, книжка), якість (краса, сила), дію (ходіння, крик), кількість (сотня, тисяча) та ін., але більшість непохідних іменників позначає саме предмети. Ця закономірність дає змогу говорити про загальне значення предметності в іменнику як частині мови, поширюючи цю семантичну

характеристику й на іменники, які позначають якість, дію, стан тощо. Отже, граматичні значення частин мови не рівнозначні поняттям, що виражаються словами, не рівнозначні й логічним узагальненням цих понять (Кочерган М. П., 2010, с. 363).

Формально-граматичний(морфологічний) критерій — критерій, за яким до уваги береться своєрідність змінювання слів, тобто інвентар їх форм і парадигм, які є виразниками певних морфологічних категорій. Так, наприклад, іменники змінюються за відмінками і числами, дієслова — за особами і часами, прислівники не змінюються. Форми слова репрезентують морфологічні категорії частин мови. Кожна частина мови характеризується особливою системою граматичних категорій (Кочерган М. П., 2010, с. 364).

Синтаксичний критерій — критерій, за яким до однієї частини мови відносять слова, здатні стояти в реченні в однакових синтаксичних позиціях і виконувати однакові синтаксичні функції (йдеться головним чином про первинні синтаксичні функції) (Кочерган М. П., 2010, с.364).

Майже всі сучасні граматичні концепції частин мови беруть свій початок з античної (давньогрецької). Частини мови — калька з давньогрецького *mere tu logu* чи безпосередньо латинського *partes orationis*, де *partes* - "частини", а *oratio* - "мовлення, висловлювання, речення". Частинами мови спочатку називали ті граматичні явища, які тепер називають членами речення. Лише згодом цей вираз набув сучасного термінологічного значення, хоч ще довго частини мови ототожнювали з членами речення (Кочерган М. П., 2010, с. 464).

Уперше частини мови були виділені давньоіндійськими граматистами Яска і Паніні (V ст. до н.е.), які розрізняли в санскриті такі частини мови, як ім'я, дієслово, прийменник, сполучник і частку. Однак давньоіндійська теорія не була відомою в Європі. Європейська теорія частин мови йде від Аристотеля (IV ст. до н.е.), який виділив чотири частини мови: ім'я, дієслово, член (артикль) і сполучник. Остаточне вчення про частини мови сформувалося в Олександрійській школі (II ст. до н.е.).

Аристарх Самофракійський і його учень Діонісій Фракійський уперше виділили вісім частин мови: іменник, дієслово, прислівник, артикль, займенник,

прийменник, дієприкметник, сполучник. Прикметник був об'єднаний з іменником в одній частині мови, бо в давньогрецькій мові вони мали спільну систему відмінювання. В основу класифікації слів за частинами мови було покладено два принципи: морфологічний ("Ім'я є відмінюваною частиною мови, ...") і семантичний ("що означає тіло або річ"). Ця система частин мови була запозичена римськими вченими, які, правда, внесли до неї незначні зміни: з числа частин мови було усунено артикль, якого немає в латинській мові, а додано вигук (Кочерган М. П., 2010, с. 464).

Пізніше ця класифікація поширилася на всі європейські, а згодом і на інші мови. Так витворилася класифікація частин мови. Граматичні класи слів різних мов намагаються втиснути в наперед вибрану античну схему, не враховуючи відмінності, які є в різних мовах (Кочерган М. П., 2010, с. 464).

Широко відомою є класифікація частин мови В.В. Виноградова. На думку цього вченого, частинами мови є тільки повнозначні слова. В його класифікації виділено чотири категорії слів: частини мови, модальні слова, частки мови і вигуки. До частин мови він відносить імена (іменник, прикметник, числівник), займенник, дієслово, прислівник і категорію стану. До часток мови, за Виноградовим, належать власне частки, зв'язки, прийменники і сполучники. (Кочерган М. П., 2010, с. 465).

Після досліджень мовознавців стало очевидним, що неможливо створити універсальну систему класифікації частин мови для всіх мов, оскільки в кожній мові є свої особливості в членуванні слів на частини мови. Різні мови мають різні частини мови та відрізняються в характерних ознаках однакових частин мови. Традиційна для європейських мов система частин мови не може бути застосована до багатьох мов Азії, Африки та Америки.

Отже, відмінності в частинах мови різних мов стосуються як самого складу, так і обсягу окремих частин мови. Якщо основні частини мови — ім'я та дієслово — виділяють в усіх мовах світу, що є відображенням універсальності функціонально-семантичних категорій субстанціональності й процесуальності (тобто предмета і дії), то в інших частинах мови є значні розбіжності. Наприклад, у деяких мовах

Північної Америки та Африки не існує різниці між прислівником та прикметником (Кочерган М. П., 2010, с. 466).

Китайська мова має три основні частини мови: іменник та числівник, дієслова та прикметники, і прислівники. Прикметники та дієслова згруповані разом через їх здатність стати присудком без допоміжного зв'язку. Бірманська мова також використовує подібну класифікацію. Деякі мови, як от індіанська мова йума, мають лише дві частини мови - іменник та дієслово (Кочерган М. П., 2010, с. 466).

В англійській мові протиставлення прикметника й іменника зведене до мінімуму. У тюркських мовах є проблема тлумачення так званих "зображувальних слів", тобто таких, які імітують звук або є "образними", як окрему частину мови. Ускладнюють класифікацію слів за частинами мови і явища переходу слів із однієї частини мови в іншу, що свідчить про існування більш-менш стабільних проміжних ланок між частинами мови. У тюркських, монгольських та тунгусо-маньчжурських мовах перехід іменників у прикметники та прислівники і навпаки має масовий характер (Кочерган М. П., 2010, с. 467).

1.2 Визначення терміну “прислівник” в сучасному мовознавстві

Прислівник — це незмінна частина мови, що виражає ознаку дії, стану, якості, а також доповнює значення дієслова, вказуючи на різні обставини, за яких відбувається дія (Словник української мови, 1977, с. 23).

Одним із важливих питань при дослідженні прислівників є їх виокремлення серед інших класів слів і з'ясування лексико-граматичних властивостей. За семантичними, синтаксичними та морфологічними критеріями виділення частин мови прислівник становить окремий лексико-граматичний клас, який істотно вирізняється своїми особливостями. (Висоцький А. В., 2019, с.185).

Дослідження про прислівник проводили ще в давнину грецькі та римські вчені. Платон і Аристотель (V - IV століття до н.е.) займалися аналізом мовних одиниць та їх систематизацією. У процесі дослідження частиномовної категоризації вчені вважали першочерговим аспектом семантичну складову.

Як самостійна частина мови прислівники виділені представниками Олександрійської школи (II ст. до н. е.) з огляду на власне лінгвістичну, на відміну від логічної, класифікацію словника. Діонісій Фракійський кваліфікував прислівникові лексеми як суто придієслівний поширювач: “Прислівник є невідмінюваною частиною мови, яка висловлюється про дієслово або додається до дієслова, прислівник є частиною мови, яка, приєднуючись до дієслова, доповнює й пояснює його значення” (Грачова, 2015). Він назвав прислівник терміном “ἐπίρρημα” (грец. ἐπί - ‘на, при’ і ρημα - ‘дієслово’) (Висоцький А. В., 2019, с. 185).

Уперше українську кальку терміна прислівник використав О. Партицький.

Аполлоній Діскол визначав прислівник як «незмінне слово, яке загалом чи частково виражає доповнення до дієслова, без яких воно не утворює повного значення». Вчений стверджує, що прислівник — це слово при дієслові, яке може стояти в пре- чи постпозиції.

В історії дослідження прислівника праця Мелетія Смотрицького мала епохальне значення. В своїй праці «Грамматика слов’янська» (1619 р) вчений подав семантичну класифікацію прислівників. Учений класифікує прислівники за значенням і визначив розряди, поділивши найбільші групи на підгрупи. М. Смотрицький уперше виокремив дієприслівники як адвербіалізовані дієприкметники; він узяв до уваги не тільки невідмінюваність, а й інші ознаки, зокрема логіко-синтаксичні, і підкреслив придієслівнообставинну роль прислівників у реченні (Чапля І. К., 1960, с.12).

Значний внесок у розвиток науки про прислівник у першій половині XIX ст. зробили західноукраїнські вчені — автори граматик І. Вагилевич, Я. Головацький. О. Левицький, І. Могильницький. Так, І. Могильницький дав визначення прислівника як невідмінюваної частини мови, що означає обставину мовлення або дії, виділив 5 морфологічнообставинних груп прислівників (часу, місця, способу, числівникові, питальні). Перша група поділяється на прислівники часу теперішнього, минулого, майбутнього, непевного та безперервного. Прислівники місця, за І. Могильницьким, відповідають на питання де? відки? поки? як далеко? Серед прислівників способу він виокремив прислівники мислення, мовлення, учинку, множинності, руху,

змушення, порівняння, запевнення, заперечення, вказівки, висновку й сумніву (Вихованець І. І., Городенка К. Г., 2004, с. 294).

Українські лінгвісти мають різні погляди на прислівник. Деякі з них, такі як М. Я. Плющ, М. А. Жовтобрюх, А. В. Майборода, В. В. Німчук та І. К. Чапля, вважають прислівник окремою, незмінною та повнозначною частиною мови, яка має загальне категорійне значення, що вказує на непроцесуальну ознаку дії, стану, предмета або іншої непроцесуальної ознаки (Бойко В.М., Давиденко Я.Б., 2017, с.156).

Дослідники проводили аналіз морфологічних ознак прислівників, вивчали процеси, пов'язані з їх утворенням (наприклад, адвербіалізацію) та досліджували різні характеристики прислівників, включаючи семантико-синтаксичні. Вони зробили висновок, що прислівники є незмінними словами, за винятком зміни 20 словоформ за ступенем порівняння. Прислівники не мають граматичних категорій, як інші повнозначні частини мови, і співвідносяться з іншими змінними частинами мови, такими як прийменники.

Інші лінгвісти, включаючи І. Р. Вихованця, К. Г. Городенську та А. В. Висоцького, стверджують, що прислівник - це самостійна, але периферійна частина мови, її категоріальна приналежність залежить від інших повнозначних частин мови, і вона характеризується морфологічною невизначеністю та незмінністю. У прислівника є різний ступінь нейтралізації вихідних ознак іменників, дієслів та прикметників, що характеризує периферійність цієї частини мови. (Висоцький А.В., 2013, с.156). Прислівник не має власного специфічного лексичного значення, а використовується для вираження ознаки іншої ознаки - динамічної дієслівної та статичної прикметникової (Вихованець, 2004, с..

І. Р. Вихованець та К. Г. Городенська стверджують, що прислівники можна розглядати як аналітичні дієслова на підставі їхньої семантики, морфологічних категорій, ролі в реченні та семантико-синтаксичних особливостей (Вихованець І. І., Городенка К. Г., 2004, с. 296).

В.О.Горпинич вважає, що прислівники можуть бути класифіковані як "станівники", означаючи непроцесуальний стан, який виражається за допомогою нульової парадигми. Це відрізняє їх від іменників, прикметників та дієслів і зближує

з прислівниками. Важливою морфологічною ознакою прислівників є їхня невідмінюваність(Горпинич В.О., 2004, с. 237).

І. М. Уздиган аналізував прислівники та їх статус з різних поглядів. На його думку: «Тільки синтаксична функція, не підкріплена класифікаційними ознаками іншої природи, зокрема морфологічними, не створює достатніх підстав для виділення в системі повнозначних частин мови категорії стану. Існує більше підстав уважати такі функціональні різновиди слів відповідно прислівниками» (Грищенко А. П., 2002, с. 405).

Академічна праця «Сучасна українська літературна мова. Морфологія» містить цікавий опис про прислівник. В ній зазначається що: «Прислівники найчастіше вживаються для вираження статичної ознаки іншої ознаки — динамічної, тобто виступають у ролі придієслівного означення. Проте це не виключає можливості вживання прислівників також у значенні присудків та модальних слів, не пов'язаних синтаксичними зв'язками з жодним із членів речення» (Білодід І. К., 1969, с.203).

В ХХ столітті теорія прислівників ґрунтується на поглядах О.О. Потєбні, який заперечував одностороннє синтаксичне розуміння прислівника та визнавав його як самостійну морфологічну одиницю, що має особливий статус у лексичній системі та унікальну роль в мовленні, яку дослідник називав вираженням "ознаки ознак"(Висоцький А. В., 2019, с. 186).

У першій половині ХХ ст. українські та зарубіжні мовознавці зосереджували свою увагу на проблемі обставинного вживання прислівників та вивченні граматико-морфологічних ознак, що характеризують цю лексичну одиницю. Основна мета була уточнення поняття про прислівник як окрему частину мови, їх походження та утворення, розглядання їх обставинної функції у складі речення, а також класифікації за цими функціями (Висоцький А. В., 2019, с. 186).

У другій половині ХХ – на початку ХХІ ст. в україністиці продовжується дослідження частиномовної природи прислівника з урахуванням морфологічних, словотвірних та синтаксичних аспектів. Наприклад, у монографії І. К. Чаплі "Прислівники в українській мові" (1960) досліджено морфологічну та значеннєву

природу, а також частково синтаксичне функціонування прислівників. У своїй праці автор розглядає прислівник як одну з основних та повнозначних частин мови, що має категоріальне значення ознаки ознак, гетерогенну морфологічну природу та синтаксичну обставинну функцію в складі речення (Висоцький А. В., 2019, с. 186).

С. П. Бевзенка, Л. А. Булаховського, І. Р. Вихованця, К. Г. Городенської, Л. О. Гумецької, М. А. Жовтобрюха, І. К. Кучеренка, А. В. Майбороди, В. В. Німчука, В. М. Русанівського, С. П. Самійленка, О. О. Тараненка, І. М. Уздиган та ін., висвітлюють різні аспекти прислівникової системи у своїх працях. Досліджується походження прислівників як окремої лексико-граматичної категорії слів, їх залежність від постійних розбіжностей між граматичним, лексичним та фонетичним виконанням, відзначається тенденція до створення нових лексичних одиниць на основі вже існуючих моделей та поява граматичних елементів на основі лексичних (Висоцький А. В., 2019, с. 187).

Мауріціо Дардане та П'єтро Тріфоне, італійські лінгвісти, звернули увагу на складність визначення меж категорії прислівника через різні походження та функції, що вона об'єднує. Тому, для розуміння прислівника в цілому, необхідно враховувати всі його особливості. Ці особливості зумовлюють різні статуси прислівника, що робить його вивчення ще більш складним.

Деякі мовознавці розглядають можливість знайти спільні риси між прислівником і прикметником. Прислівник використовується для відображення відношень між ознаками, такими як атрибутивні, просторові, часові тощо, і виступає як ознака для предиката або атрибута об'єкта. Однак, визначення статусу прислівника є складним, оскільки він містить елементи різного походження з різними функціями. Наприклад, С. Я. Єрмоленко зазначає спільні риси між прикметником і прислівником у межах ономазіології: «Особливість прислівника як ознаки полягає в тому, що він формально стосується дієслівної ознаки, а семантично характеризує, називає ознаку особи» (Єрмоленко С.Я., 1981, с. 19).

Деякі лінгвісти вважають, що прислівник належить до категорії службових частин мови, зокрема групи "часток", через його морфологічну спрощеність та незмінюваність. Ф. Міклошич запропонував поділити ці "частки" на "прислівники"

(adverbial) і "сполучники" (conjunctionen), а також вважав "прийменники" (praepositionen) особливим типом прислівників (eine eigene art adverbia) (Висоцький А. В., 2019, с. 188).

1.3 Дослідження категорії прислівника в сучасній китайській мові

Прислівник як самостійна лексико-граматична категорія в китайській мові раніше досліджувався невеликим числом мовознавців, серед яких найвідомішими є О.О. Драгунов, Сін Фуї, Фу Дін, Хуан Божун, Хуан Шенджан та ін. Особливістю досліджень вищезгаданих авторів є те, що в них або розглядалися занадто вузькі проблеми, які стосувались прислівника, або ж їх висновки потребують додаткової наукової аргументації з огляду на сучасний стан розвитку філологічної науки, зокрема китаїстики.

У своїх дослідженнях О.О. Драгунов переконливо стверджував, що частини мови в китайській мові є класами слів, які розрізняються своїми граматичними властивостями. Його підхід до класифікації частин мови можна оцінювати як відмову від позицій вузького морфологізму у питанні про частини мови, який попередньо переважав в індоєвропейському мовознавстві при дослідженні матеріалів флективних мов. О.О. Драгунов першим спробував встановити граматичні класифікаційні ознаки китайської лексики на основі її синтаксичних особливостей, які визначає за допомогою вказівки на загальне граматичне значення та спільність граматичних властивостей, вказуючи на можливість ідентифікації частин мови за наявністю або відсутністю флексії(12 с. 9) Запропонований дослідником підхід до аналізу лексико-граматичних груп слів у китайській мові відрізнявся тоді від індоєвропейської традиції, яка сформувалася під впливом поглядів на граматичні категорії класика-індоєвропейця Л.В. Щерби.

Що стосується досліджень категоріальних ознак прислівника у китайській мові, то необхідно зазначити, що більшість учених розглядала тільки часткові питання, пов'язані з морфологією чи синтаксичними особливостями прислівників (праці Чжао Юаньженя — американський лінгвіст китайського походження, Гао Мінкая, Ван Лі, Люй Шусяна).

Чжао Юньпін досліджував прислівник у китайській мові і визначив його як частину мови з граматичним категоріальним значенням, яке виражає ознаку дії, стану або іншу ознаку. Він також вказує на те, що прислівники зазвичай вживаються поруч з дієсловами, прикметниками, іншими прислівниками та особливою категорією слів, що позначають стан, і виступають у реченні як обставина. Прислівники є незмінними словами: вони не змінюються за часом, числом, родом або структурою. Єдиним граматичним показником, який характеризує прислівник, є можливість зміни ступеня порівняння (Чжао Юньпін, 2003, с. 25).

Ян Жунсян, досліджуючи категорію прислівників в китайській мові стверджує, що ключовим фактором для прислівників, зокрема ступеню є синтаксичний аспект. На його думку, що синтаксис і контекст є вирішальними чинниками походження прислівника ступеня. Якщо змістове слово завжди стоїть перед предикатом для його модифікації, то змістове слово втрачає лексичне значення і поступово граматикується до прислівника ступеня. Таке явище називається повторним аналізом. Розглядаючи праці, присвячені дослідженням прислівників, очевидно, що безліч прислівників ступеня в китайській мові походять від контекстуальних слів

Ян Жунсян провів дослідження категорії прислівників в китайській мові і прийшов до висновку, що синтаксис та контекст є ключовими чинниками для походження прислівника ступеня. Він вказує, що коли змістове слово знаходиться перед предикатом і втрачає своє лексичне значення, то воно може граматикуватися до прислівника ступеня. Ян Жунсян також зазначає, що безліч прислівників ступеня в китайській мові походять від контекстуальних слів, що підтверджується попередніми дослідженнями в цій галузі (Yang, Rong-xiang, 2005, с.74).

Мао Шуаймей та Ло Сяюй досліджували категорію прислівників в китайській мові та виділили морфеми, які в ній використовуються. Вони описали функціональні, структурні, синтаксичні, стилістичні та ритмічні особливості цих морфем. Всього було визначено близько 183 таких морфем, з яких 40 є самостійними, 133 – напівсамостійними, а 10 – несамостійними. До групи самостійних морфем належать слова, такі як 甬 béng, 必 bì, 便 biàn, 別 bié, 不 bù, 才

cái тощо. До напівсамостійних належать слова, такі як 初 chū, 大 dà, 单 dān, 反 fǎn, 方, fāng, 非 fēi, 概 gài, 共 gòng та інші. Приклади використання таких морфем у складі прислівників: 毫无头绪 háo wú tóuxù (не знати / без поняття), 了无畏惧 liǎo wú wèijù (безстрашно / не боятися), 休想 xiūxiǎng (навіть не думай / і не надійся) (毛帅梅, 罗晓语, 2014, с. 54).

Дослідження граматики китайської мови є досить молодою наукою, основні роботи проводилися в ХХ столітті.

Одна з перших граматик китайської мови була опублікована у 1898 році Ма Цзяньчжуном і називалась «Ма ши веньтун» 马氏文通. У цій роботі вчений провів аналіз слів, виділивши 9 категорій, серед яких іменники, займенники, дієслова, прикметники, прислівники, прийменники, сполучники, вигуки та службові морфеми. Він також розрізняв слова на "реальні слова" та "порожні слова", які відповідають повнозначним та службовим частинам мови. У давньокитайській мові прислівник належав до групи повнозначних слів, проте вживаючись у певній конструкції, міг наближатись до граматичних характеристик службових слів.

У порівнянні з граматиною «Ма ши веньтун», Ван Лі розподілив усі слова китайської мови на одинадцять класів: іменники, дієслова, прикметники, числівники, лічильні слова, займенники, прислівники, прийменники, сполучники, службові слова і вигуки. В своїй класифікації Ван Лі додав числівники та лічильні слова. Цікавим є той факт, що в своїх наукових працях Ван Лі називає прислівники «напівсамостійними словами» – 半实字 bànrshízì, хоча він і відносить їх до класу службових слів (Беляєва А.В., 2016, с. 347). При цьому вчений поділив прислівники на ті, які виражають можливість і ті, які виражають необхідність (модальні) та наголосив, що прислівники також відповідають за когезію у реченні.

У порівнянні з граматиною Ма Цзяньчжуна, Ван Лі поділив всі слова китайської мови на одинадцять класів, туди належать: іменники, дієслова, прикметники, числівники, лічильні слова, займенники, прислівники, прийменники, сполучники, службові слова і вигуки, однак вчений ще додав до цієї класифікації

числівники та лічильні слова. Ван Лі також називає прислівники "напівсамостійними словами" (Беляєва А.В., 2016, с. 347).

Чжао Юаньжень створив свою власну класифікацію частин мови, в якій він виділив п'ятнадцять груп, які включали іменники, власні імена, слова, що вказують на місце, слова, що вказують на час, числівники, визначення, лічильні слова, слова, що вказують на простір, займенники, дієслова, прикметники, прийменники, прислівники, сполучники та службові слова. Оскільки китайська мова еволюціонувала з часом, деякі прислівники стали відходити від вживання, тоді як нові прислівники з'являлися.

О.О. Драгунов зазначив що, оскільки слова в китайській мові не мають чітких морфологічних ознак для створення чіткої класифікації, використовує інші критерії для визначення лексико-граматичних категорій. Ці критерії включають можливість певного типу слів функціонувати як члени речення та їх здатність поєднуватися з іншими словами та формальними елементами.

Учений О. О. Драгунов використовує відмінні від традиційної класифікації китайської мови критерії для упорядкування системи частин мови. Наприклад, він об'єднує іменники та числівники в категорію "імена", тому що вони мають спільні ознаки. Дієслова та прикметники він об'єднує в категорію "предикати", оскільки вони можуть самостійно виступати як присудки у реченні. Займенники та заміники предикатів входять до категорії слів-замінників. Прислівники він розташовує окремо, оскільки їхні функції зазвичай обмежуються одним членом речення – обставиною. Драгунов також відмічає категорію прислівникових іменників, які мають спільні ознаки з прислівниками, але не є повністю ідентичними з ними через свої відмінні риси. (Драгунов А.А., 1952, с. 5).

Чжу Десі включив прислівники до категорії службових слів у своїй класифікації частин мови на основі їх граматичних функцій, тобто здатності поєднуватися з іншими словами та виконувати певні функції у реченні. Повноцінні слова він розділив на категорії імені, до якої відносяться іменники, слова, що вказують на місце, час, числівники та вимірювальні слова, і займенники, та категорію предиката, яка складається з дієслів, прикметників та слова-замінника

предиката. Крім того, прислівники були віднесені до категорії службових слів разом з прийменниками, сполучниками, модальними частками та вигуками (Чжу Десі, 1982, с. 40).

С. А. Колодко вивчаючи прислівник у китайській мові, встановив, що він належить до класу однорідних одиниць, які виконують граматичні функції та мають певні властивості та здатності поєднуватися з іншими словами в реченні. Він також зазначив, що різні граматичні функції прислівників не завжди виражаються спеціальними службовими морфемами, а їх морфологічна категорія визначається синтаксичними зв'язками з іншими словами (Колодко С.А., 2008, с.19).

Ці характеристики роблять категорію прислівника в китайській мові унікальною, і тому ідентифікація прислівника є складною та неоднозначною. Для вирішення цього питання більшість вчених використовують морфологічні ознаки та синтаксичні зв'язки.

Прислівник у китайській мові є унікальною категорією зі своїми специфічними властивостями, і саме через це немає чіткої визначеності серед вчених стосовно його ідентифікації. Більшість дослідників використовують морфологічні ознаки та синтаксичні зв'язки для вирішення цього питання.

1.4 Класифікація прислівників в сучасній китайській мові

Вивчаючи категорію прислівників в сучасній китайській мові, його властивості та функціональні особливості деякі дослідники намагались розрізнити прислівники за їхніми ознаками та створили кваліфікацію прислівників в сучасній китайській мові.

О.А Шахаєва створила класифікацію прислівників в сучасній китайській мові на семантичній основі. Ця класифікація відносить прислівники до семи категорій:

До першої категорії належать прислівники часу (時間副詞 shíjiān fùcí) — вони вказують на час дії або події, наприклад: 今天 jīntiān — сьогодні, 昨天 zuótiān — вчора, 明天 míngtiān — завтра, 剛 gāng — щойно, 已经 yǐjīng — вже, 正在 zhèngzài — якраз, 就 jiù — відразу, 马上 mǎshàng — негайно, 曾 céng — колись, 将

jiāng — ось-ось, 立刻 lìkè — відразу, 常常 chángcháng — часто, 从来 cónglái — завжди, здавна.

До другої категорії відносяться прислівники ступеню (程度副词 chéngdù fùcí) – вони вказують на ступінь чи міру дії, наприклад: 非常 fēicháng — дуже, 很 hěn — досить, 有点 yǒudiǎn — трохи, 挺 tǐng — дуже, 极 jí — найбільш, 比较 bǐjiào — порівняно, 稍微 shāowéi — трохи, 相当 xiāngdāng — достатньо, 更 gèng — ще більше, 太 tài — надто, 最 zuì — най.

До третьої категорії прислівників належать прислівники обмеження та узагальнення(表示范围 biǎoshì fànwéi). Наприклад: 都 dōu — все, 一起 yìqǐ — разом, 一块 yīkuài — разом, 一同 yītóng — разом, 一共 yīgòng — всього, 总 zǒng — загалом, 完全 wánquán — повністю, 仅仅 jǐnjǐn — всього лиш, 只 zhǐ — тільки, 仅 jǐn — лише.

До четвертої категорії відносяться прислівники ствердження та заперечення. Наприклад: 一定 yīdìng — безумовно, 必定 bìdìng — обов'язково, 必然 bìrán — неминуче, 莫 mò, 不 bù, 没 méi, 未 wèi не).

До п'ятої категорії прислівників належать прислівники повторюваності(表示重负频率 biǎoshì zhòngfù, pínlǜ). Наприклад: 又 yòu — знову, 也 yě — теж, 还 hái — ще, 再 zài — знову), 再三 zàisān — неодноразово.

До шостої категорії відносяться прислівники способу дії(方式副词 fāngshì fùcí). Вони вказують на спосіб дії. Наприклад: 快速 kuàisù — швидко, 慢慢 mànman — повільно, 小心 xiǎoxīn — обережно, 悄悄 qiāoqiāo — потихеньку, 亲自 qīnzi — особисто, 大力 dàlì — з усіх сил.

Та до сьомої категорії О.А Шахаєва відносить модальні прислівники(表示语气 biǎoshì yǔqì). Наприклад: 究竟 jiùjìng — зрештою, 到底 dàodǐ — в кінці кінців, 却 què — але, 大约 dàyuē — приблизно, 难怪 nánguài — не дивно, 可 kě — можна, 难道 nándào — невже, 反正 fǎnzhèng — в будь-якому випадку (Шахаєва О.А., 2016, с. 356).

О. А. Шахаєва також стверджує, що деякі прислівники можуть мати різне значення тому такі прислівники можуть належати до різних категорій. До таких прислівників належать, 才 і 就 jiù. Вони можуть виражати модальні й значення обмеження, часові, до того ж слугувати ж як зв'язкою в реченнях.

Класифікація прислівників у сучасній китайській мові, створена О. С. Литвинцевим, досить схожа на класифікацію О. А. Шахаєвої. Вона також містить сім розрядів прислівників, серед яких можна виділити:

- 1) прислівники часу – 表示时间 biǎoshì shíjiān;
- 2) прислівники повторюваності і частоти – 表示重负频率 biǎoshì zhòngfù, pínlǜ;
- 3) прислівники обмеження 表示范围 biǎoshì fānwéi;
- 4) прислівники ступеню – 表示程度 biǎoshì chéngdù;
- 5) прислівники місцезрештування – 表示处所 biǎoshì chùsuǒ. Наприклад: 处处 chùchù - скрізь, 所处 suǒ chù в будь-якому місці, 到处 dào chù – повсюду та інші;
- 6) прислівники стану і способу дії – 表示情态、方式 biǎoshì qíngtài, fāngshì;
- 7) модальні прислівники 表示语气 biǎoshì yǔqì (Литвинцев О.С., 2018, с. 29].

Отже, О. С. Литвинцев провів аналіз функцій прислівників у китайській мові та розробив класифікацію, яка базується на семантичних складових.

О. О. Драгунов ділить усі китайські прислівники на два великих розряди. До першої групи належать прислівники, які виступають як означення для всього речення, і до іншої прислівники, які оформлюють присудок в реченні. Відмінністю між цими двома групами, за словами О. О. Драгунова є те, що прислівники першої групи є повнозначними, а другої — напівслужбовими.

У першій категорії прислівників включаються прислівникові іменники та безліч обставинних прислівників, таких як: (马上 mǎshàng — відразу), (忽然 hūrán — раптом), (已经 yǐjīng — вже), (幸亏 xīn kuī — на щастя) та інші. Синтаксично ці прислівники використовуються перед присудком у реченні або на початку речення, що дозволяє їм пов'язувати речення з попереднім контекстом. Ці прислівники можуть виступати як означення до іменника, але тільки у випадку,

якщо їх супроводжує суфікс "的" (de), наприклад: "раптові труднощі/наслідки" (忽然的后患 hūrán de hòuhuàn).

Друга група прислівників, за класифікацією О. О. Драгунова, включає прислівники, які використовуються виключно для доповнення присудка у реченні і не можуть поєднуватись з суфіксом 的 de. Ці прислівники виконують подвійну роль у реченні - лексичну і граматичну. Граматична роль полягає у тому, що вони перетворюють присудок неповної предикації на присудок повної предикації. Наприклад, речення 这场电影好 zhè chǎng diànyǐng hǎo – цей фільм хороший, вважається неповним, оскільки має неповну предикацію. Прислівник 很 hěn, оформлюючи предикат 好 hǎo, робить речення повним. Хоча з точки зору семантики прислівник 很 hěn не несе ніякого смислового навантаження, він граматично доповнює речення і робить його завершеним. Ще одним прикладом є речення 她吃 tā chī – вона їсть, яке само по собі не має сенсу з точки граматики і потребує додаткового оформлення для того, щоб стати повним і зрозумілим, наприклад, за допомогою прислівника 她现在吃 tā xiànzài chī – вона їсть зараз (Драгунов А.А., 1952, с. 12).

Є. І. Рождественська підкреслила, що прислівники першої групи мають тенденцію до часткової втрати повнозначності і переходу до службових слів. В результаті цього, за її думкою, розрізнення прислівників на дві групи на основі повнозначності є неправильним. Вона вважає, що це може відрізнити прислівники від службових слів. Крім того, вона дослідила функціонування прислівників, які О. О. Драгунов включив до першої групи своєї класифікації, і виявила, що вони можуть виступати як окремі члени речення, так і впливати на речення в цілому.

С. А. Колодко також провів дослідження, використавши 34 речення з прислівником 忽然 hūrán, і встановив, що у 35% випадків цей прислівник оформлює всі речення, у 47% він слугує означенням до дієслова, а у 18% — до словосполучень, перед якими він стоїть [Колодко, 2013]. Таким чином, Є. І. Рождественська та С. А. Колодко сумніваються у класифікації О. О. Драгунова.

Висновки до 1 розділу

Морфологія — це одна з найбільш досліджених областей мовознавства, оскільки під час вивчення граматики будь-якої мови важливо визначати її частини. Поняття частин мови є фундаментальним у морфології і представляє собою граматичну категорію слів, яка є універсальною для всіх мов.

Уперше частини мови були виділені давньоіндійськими граматистами Яска і Паніні (V ст. до н.е.). Остаточно вчення про частини мови сформувалося в александрійській школі (II ст. до н.е.). Аристарх Самофракійський і його учень Діонісій Фракійський уперше виділили вісім частин мови: іменник, дієслово, прислівник, артикль, займенник, прийменник, дієприкметник, сполучник.

Дослідження про прислівник проводили ще в давнину грецькі та римські вчені. Платон і Аристотель (V - IV століття до н.е.) займалися аналізом мовних одиниць та їх систематизацією.

Як самостійна частина мови прислівники виділені представниками Олександрійської школи.

А вперше українську кальку терміна прислівник використав О. Партицький.

Значний внесок у розвиток науки про прислівник у I половині XIX ст. зробили західноукраїнські вчені – автори граматик І. Вагилевич, Я. Головацький, О. Левицький, І. Могильницький.

Українські лінгвісти мають різні погляди на прислівник. Деякі з них, такі як М. Я. Плющ, М. А. Жовтобрюх, А. В. Майборода, В. В. Німчук та І. К. Чапля, С. П. Бевзенка, Л. А. Булаховського, І. Р. Вихованця, К. Г. Городенської, Л. О. Гумецької, М. А. Жовтобрюха, І. К. Кучеренка, А. В. Майбороди, В. В. Німчука, В. М. Русанівського, С. П. Самійленка, О. О. Тараненка, І. М. Уздиган та інші.

Вивчаючи категорію прислівників в сучасній китайській мові, його властивості та функціональні особливості деякі дослідники намагались розрізнити прислівники за їхніми ознаками та створили кваліфікацію прислівників в сучасній китайській мові.

О.А Шахаєва створила класифікацію прислівників в сучасній китайській мові на семантичній основі. Ця класифікація відносить прислівники до семи категорій:

- 1) прислівники часу;
- 2) прислівники ступень;
- 3) прислівники обмеження та узагальнення;
- 4) прислівники ствердження та заперечення;
- 5) прислівники повторюваності;
- 6) прислівники способу дії;
- 7) модальні прислівники.

О. О. Драгунов ділить усі китайські прислівники на два великих розряди. До першої групи належать прислівники, які виступають як означення для всього речення, і до іншої прислівники, які оформлюють присудок в реченні.

Також дослідження про класифікацію прислівників в сучасній китайській мові було проведено такими дослідниками як: Є. І. Рождественської та С.А. Колодком.

РОЗДІЛ II. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ТА СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРИСЛІВНИКІВ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

2.1 Прислівники часу

Прислівники часу в китайській мові виконують граматичну функцію, а саме вказують на часові рамки в реченні (минулий, теперішній чи майбутній час). Вони широко використовуються в різних стилях мовлення.

Наприклад, прислівники часу часто вживаються для позначення майбутнього часу в контексті статті про новітні технології та їх впливу на життя людей. Також вони можуть використовуватись для позначення теперішнього та минулого часу в залежності від контексту.

Найбільш вживанні прислівники часу в сучасній китайській мові:

现在 xiànzài — зараз, в даний момент. 我现在正在回答你的问题。 Wǒ xiànzài zhèngzài huídá nǐ de wèntí. — я зараз відповідаю на ваше питання.

今天 jīntiān — сьогодні. 今天天气很好。 Jīntiān tiānqì hěn hǎo. — сьогодні погода дуже хороша.

明天 míngtiān — завтра. 明天我要去旅行。 Míngtiān wǒ yào qù lǚxíng. — завтра я планую поїхати в подорож.

后天 hòutiān — післязавтра.

昨天 zuótiān — вчора. 昨天我去了北京。 Zuótiān wǒ qùle běijīng. — вчора я поїхав в Пекін.

前天 qiántiān — позавчора. 前天我去了公园。 Qiántiān wǒ qùle gōngyuán. — позавчора я пішов в парк.

每天 měi tiān — кожен день. 我每天都喝咖啡。 Wǒ měitiān dōu hē kāfēi. — кожен день я п'ю каву.

上午 shàngwǔ — ранок. 上午九点钟我去开会。 Shàngwǔ jiǔ diǎn zhōng wǒ qù kāihuì. — о 9 ранку я піду на зустріч.

下午 xiàwǔ — день. 下午我要去逛街。 Xiàwǔ wǒ yào qù guàngjiē. — вдень я піду на прогулянку.

晚上 wǎnshàng – вечір. 晚上我会在家看电视。 Wǎnshàng wǒ huì zài jiā kàn diànshì. — вечером я залишусь вдома і подивлюся телевізор.

偶尔 ǒu ěr — іноді. 我偶尔会去旅游。 Wǒ ǒu'ěr huì qù lǚyóu. — іноді я подорожую.

曾经 céngjīng — колись, 经常 jīng cháng — часто, 刚 gāng — щойно, 才 cái — тільки тоді, 正在 zhèngzài — якраз, 就 jiù — відразу, 马上 mǎshàng — негайно, 立刻 lìkè — відразу, 常常 chángcháng — часто, 时候 shíhòu — коли та інші.

Прислівник 经常 jīng cháng вживається для вираження дії, яка відбувається часто. Ось кілька прикладів вживання:

1) 我经常去健身房。 Wǒ jīngcháng qù jiànshēnfáng. — я часто ходжу в спортзал.

2) 他经常在公园里跑步。 Tā jīngcháng zài gōngyuán lǐ pǎobù. — він часто бігає в парку.

3) 她经常和朋友一起去看电影。 Tā jīngcháng hé péngyǒu yìqǐ qù kàn diànyǐng. — вона часто йде з друзями на кіно.

Прислівник 经常 jīng cháng можна також вживати в поєднанні із 不 bù, щоб виразити те, що дія не відбувається часто.

Наприклад:

1) 我经常不吃早饭。 Wǒ jīngcháng bù chī zǎofàn. — я часто не їм сніданок.

2) 他经常不按时睡觉。 Tā jīngcháng bù ànshí shuìjiào. — він часто не лягає спати вчасно.

3) 她经常不回家吃晚饭。 Tā jīngcháng bù huí jiā chī wǎnfàn. — вона часто не повертається додому їсти вечерю.

Прислівник 刚 gāng в китайській мові вживається для позначення того, що подія або дія була закінчена недавно, перекладається на українську мову як «щойно, тільки що».

Наприклад:

1) 他刚才走了。 Tā gāngcái zǒule. — він тільки що вийшов.

2) 我刚洗完澡。Wǒ gāng xǐ wán zǎo. — я тільки що прийняв душ.

3) 她刚生完孩子。Tā gāng shēng wán hái zi. — вона тільки що народила дитину.

Прислівник 刚 може вживатися як самотійно чи як частина складного прислівника, наприклад 刚才 gāngcái - тільки що, 刚刚 gānggāng — тільки що, недавно, щойно.

Наприклад:

1) 我刚吃饭了。Wǒ gāng chī fàn le. — я тільки що поїв.

2) 我刚刚看完这本书。Wǒ gāng kàn wán zhè běn shū. — я тільки що закінчив читати цю книгу.

Прислівники часу в китайській мові можуть займати різні позиції в реченні. Зазвичай ставляться перед присудком, а також можуть стояти на початку речення.

2.2 Прислівники ступеню

Прислівники ступеню виконують стилістичну функцію, що додає експресивності предикату та підсилює ознаку. Наприклад, у реченні "这个姑娘非常美丽" Zhège gūniáng fēicháng měilì. — ця дівчина надзвичайно красива прислівник "非常" надає стилістичне підсилення реченню та вказує на високий рівень ознаки, а у реченні "我妈妈特别想换她的工作" Wǒ māmā tèbié xiǎng huàn tā de gōngzuò. — моя мама дуже сильно хоче змінити роботу. Прислівник "特别" акцентує увагу на предикаті, та оформлює модальне дієслово 想 "хотіти".

Аналізуючи прислівники ступеню, лінгвіст С. А. Колодко робить такі висновки:

1. Прислівники ступеня характеризуються переважно контактним розташуванням щодо означуваного слова.

2. Прислівник ступеня може мати декілька позицій у реченні: контактну, дистантну, постпозицію. Його конкретна позиція визначається:

а) змістом речення (з урахуванням не лише його граматичного значення, а й актуального членування);

б) бажанням підсилити лексичне значення прислівника.

3. Постпозиція прислівників ступеня в усіх випадках призводить до посилення їх семантики та виділення їх у складі логічного предиката як найбільш важливої його частини» (Колодко С.Ф., 2013, с.34) .

Прислівники ступеню можуть також виконувати важливу граматичну роль в реченні, доповнюючи його та роблячи його логічно завершеним, хоча не завжди перекладаються в процесі перекладу.

Наприклад, у реченнях "这场电影好" Zhè chǎng diànyǐng hǎo. — цей фільм хороший та "这场电影很好" Zhè chǎng diànyǐng hěn hǎo. — цей фільм хороший. Обидва речення мають однаковий переклад, «цей фільм хороший», однак у першому прикладі речення виглядає неповним, тоді як у другому реченні використання прислівника "很", який не додає жодного семантичного значення реченню, отже в цьому реченні прислівник виконує лише граматичну функцію.

Приклади найбільш вживаних прислівників ступеню в сучасній китайській мові:

很 hěn — дуже: 很高兴 hěn gāoxìng — дуже радий/рада;

更 gèng — більше: 更好 gèng hǎo — краще;

最 zuì — найбільше: 最好 zuì hǎo — найкраще;

非常 fēicháng — дуже: 非常漂亮 fēicháng piàoliàng — дуже красивий/красива;

稍微 shāowēi — трохи: 稍微等一下 shāowēi děng yīxià — трохи почекати;

有点儿 yǒudiǎnr — трохи: 有点儿累 yǒudiǎnr lèi — трохи втомлений/втомлена.

Приклади речень:

1) 他的汉语说得非常好。Tā de Hànyǔ shuō dé fēicháng hǎo. — він дуже добре говорить китайською мовою.

2) 这本书更有趣。Zhè běn shū gèng yǒuqù. — ця книга цікавіша.

3) 这个问题最困难。Zhège wèntí zuì kùnnán. — це найскладніша проблема.

4) 我有点儿累。Wǒ yǒudiǎnr lèi. — я трохи втомився/втомилася.

Прислівник 有点儿 (трохи, дещо, якість) вживається перед прикметниками та дієсловами, що в ролі присудка, і також може виступати у реченні обставиною. Він виражає незначний ступінь виявлення якоїсь ознаки. У позиції перед дієсловами 有点儿 може виражати невдоволення або незгоду.

Наприклад:

- 1) 有点儿不高兴。 Yǒudiǎn er bù gāoxìng. — він дещо незадоволений.
- 2) 有点儿贵。 Yǒudiǎn er guì. — якість задорого.

Прислівники міри та ступеня, такі як 很, 太, 真, 非常, 特别 часто використовуються перед комплементом міри і ступеня, вираженого прикметником.

Наприклад:

- 1) 他穿得很漂亮。 Tā chuān dé hěn piàoliang. — вона гарно одита.
- 2) 他睡得早, 起得晚。 Tā shuì dé zǎo, qǐ dé wǎn. — він засинає рано, а прокидається пізно.

2.3 Прислівники обмеження і узагальнення

У китайській мові існують прислівники, які використовуються для обмеження або узагальнення значення інших слів. Наприклад, прислівники "只" zhǐ — лише, вказує на обмеження кількості чи міру чогось, тоді як прислівник "都" dōu — весь, все, вказує на узагальнення або загальність.

Наприклад, розглянемо такі речення:

- 1) 我只喝了一杯茶。 Wǒ zhǐ hē le yī bēi chá — я пив лише одну чашку чаю.

У цьому реченні прислівник "只" обмежує кількість випитого чаю до однієї чашки.

- 2) 我都喜欢中国菜。 Wǒ dōu xǐhuān zhōngguó cài — я люблю китайську кухню. У цьому реченні прислівник "都" вказує на загальність інформації, тобто на те, що я люблю всю китайську кухню в цілому.

Найбільш вживання прислівники обмеження і узагальнення в сучасній китайській мові:

都 dōu — все/весь;

一起 yīqǐ — разом;
总 zǒng — завжди/загалом;
完全 wánquán — повністю;
一块 yīkuài — разом;
一同 yītóng — разом/спільно;
一共 yīgòng — всього;
仅仅 jǐnjǐn — всього лиш;
只 zhǐ — тільки;
仅 jǐn — лише;
唯 wéi — лиш тільки.

Прислівник 都 в китайській мові вказує на межу/обсяг і виражає узагальнення. У реченні часто використовується для того, щоб підсумувати попередній перелік предметів, явищ, осіб, дій тощо (приклад 2). Як обставина у реченні він зазвичай стоїть перед дієсловом або прикметником.

Наприклад:

1) 他们都喝茶。Tāmen dōu hē chá. — вони (всі) п'ють чай.

2) 我妈妈，爸爸都很忙。Wǒ māma, bàba dōu hěn máng. — мої мама і тато (обидва, двоє) зайняті.

Коли у реченні використовуються поспіль прислівники 也 та 都, прислівник 也 завжди стоїть першим.

Наприклад:

1) 他们也都很好。Tāmen yě dōu hěn hǎo. — у них все добре.

Коли у реченні використовуються поряд прислівники 都 та 不, прислівник 都 може стояти як перед, так і після 不, але з різним значенням.

Наприклад:

1) 他们都不喝茶。Tāmen dōu bù hē chá. — вони всі не п'ють чай. (У цьому випадку вказує на те, що члени групи одностайні у своїх діях).

2) 他们不都喝茶。Tāmen bù dōu hē chá. — не всі вони п'ють чай. (У цьому випадку вказує на те, що не всі члени групи одностайні у своїх діях).

2.4 Прислівники повторюваності

У китайській мові існують прислівники повторюваності, які вказують на те, що дія або подія відбувається декілька разів.

Одна з функцій цих прислівників полягає в передачі повторення дії. Наприклад, прислівник "一遍遍" yī biàn biàn означає "знову і знову" і використовується для підкреслення того, що дія виконується багато разів.

Крім того, прислівники повторюваності можуть використовуватися для підкреслення наполегливості та настійливості у вимозі. Наприклад, прислівник "再三再四" zài sān zài sì означає "знову й знову" або "багато разів" і може вживатися для того, щоб підкреслити те, що вимога повторюється декілька разів і є надзвичайно настійливою.

Прислівники повторюваності в сучасній китайській мові:

Найпоширеніший прислівник "再" вказує на повторення дії в майбутньому, наприклад:

- 1) 请再吃一点儿吧。Qǐng zài chī yīdiǎn er ba). — будь ласка, ще поїж.
- 2) 你记读再散步。Nǐ jì dú zài sànbù. — вивчи вірш і тоді знову іди гуляти.

Прислівник "又" вказує на повторення дії в минулому, наприклад:

- 1) 昨天他又迟到了。Zuótiān tā yòu chídàole. — вчора він знову запізнився.

Прислівник повторюваності «还» використовується в таких випадках як:

- 1) Коли ми говоримо про майбутнє, але в питальних реченнях: 明天你还去电影院吗? Míngtiān nǐ hái qù diànyǐngyuàn ma? — завтра ти знову підеш в кінотеатр?
- 2) Коли ми говоримо про теперішню тривалу дію(ситуація ще триває): 还早呢, 别走。Hái zǎo ne, bié zǒu. — ще рано, не йдіть.

屡次 lǚcì — цей прислівник вказує на багаторазове повторення, але зазвичай використовується у більш офіційних текстах, наприклад: 屡次提醒 lǚcì tíxǐng — "нагадувати багато разів".

多次 duōcì — цей прислівник також вказує на багаторазове повторення, але зазвичай використовується у більш неофіційних контекстах, наприклад: 多次道歉 duōcì dàoqiàn — "просити вибачення багато разів".

频繁 pínfán — цей прислівник вказує на часте повторення, наприклад: 频繁更换 pínfán gēnghuàn — "часто змінювати".

不断 bùduàn — цей прислівник вказує на безперервне повторення, наприклад: 不断尝试 bùduàn chángshì — "безперервно намагатися".

2.5 Прислівники ствердження і заперечення

В китайській мові існують прислівники ствердження і заперечення, які використовуються для вираження позитивного або негативного значення дії. Деякі з найпоширеніших прислівників ствердження в китайській мові:

真的 zhēn de — справді;

确实 què shí — дійсно;

确定 què dìng — безперечно;

绝对 jué duì — абсолютно;

必定 bì dìng — обов'язково;

当然 dāng rán — звичайно.

А ось кілька прислівників заперечення:

不 bù — ні;

沒有 méi yǒu — немає;

永遠不 yǒng yuǎn bù — ніколи не;

絕不 jué bù — анітрохи не;

別 bié — не.

Ці прислівники можна поєднувати з іншими словами для утворення різноманітних висловлювань. Наприклад, зі словом "іти" (去 - qù):

- 1) 我当然去。Wǒ dāng rán qù. — звичайно, я піду.
- 2) 我绝不去。Wǒ jué bù qù. — я ні за що не піду.
- 3) 我不去。Wǒ bù qù. — я не піду.

Особливості прислівників ствердження в китайській мові полягають у тому, що вони можуть бути розташовані в різних місцях у реченні, залежно від емоційного вираження співрозмовника або наголосу на те, що потрібно виділити. Наприклад, прислівник 真的 "zhēn de" (справді) може бути розташований як на початку речення так і в кінці:

- 1) 真的很漂亮。Zhēn de hěn piào liang. — справді дуже гарно.
- 2) 很漂亮，真的。Hěn piào liang, zhēn de. — дуже гарно, справді.

不 bù і 没 méi зазвичай ставляться перед дієсловом або прикметником, щоб надати їм значення заперечення. Тим не менш, 不 і 没, як правило, не є взаємозамінними, тому дуже важливо знати, в яких випадках потрібно використовувати 不, а в яких — 没.

Використання прислівника 不:

- 1) 不 для заперечення у теперішньому та майбутньому часі.

不 зазвичай використовується для скасування дії: коли ви не хочете робити щось або не маєте наміру робити це взагалі (в майбутньому). Так, наприклад, для висловлювання небажання використовується фраза «я не хочу йти» або «я не збираюся» — тут для заперечення потрібно використати ні, тобто 不.

Приклади використання:

- 1) 我今天晚上不想吃饭。Wǒ jīntiān wǎnshang bù xiǎng chī fàn. — сьогодні ввечері я не хочу їсти.

- 2) 他不去公园。Tā bù qù gōngyuán. — він не йде до парку.

- 2) 不 використовується для заперечення звичних дій.

Не може використовуватися для заперечення звичних дій, щоб сказати про те, що ви не звикли робити, наприклад, їсти м'ясо, дивитися телевізор або пити алкоголь. Щоб висловити те, що для вас не звично робити, потрібно лише 不 поставити перед дієсловом.

Наприклад:

- 1) 我不吃肉。Wǒ bù chī ròu. — я не їм м'яса.
- 2) 我不看电视。Wǒ bù kàn diànshì. — я не дивлюсь телевізор.
- 3) 我不喝酒。Wǒ bù hē jiǔ. — я не п'ю алкоголь.

Потрібно звернути увагу на те, що використання 没 у даному випадку хоч із граматичної точки зору буде правильно, але за змістом невірно. Якби у всіх прикладах вище замість 不 стояло 没, це означало б, що мовець просто жодного разу не робив перераховані речі в минулому, наприклад, ніколи не пробував алкоголь.

- 3) 不 зазвичай використовується з прикметниками.

Коли ми говоримо про просте заперечення прикметника, то ми використовуємо 不.

Наприклад:

- 1) 面包不好吃。Miànbāo bù hǎochī. — хліб несмачний.
- 2) 我不高兴。Wǒ bù gāoxìng. — я нещасний.
- 3) 她不漂亮。Tā bù piàoliang. — вона негарна.
- 4) 不 використовується в питальних реченнях

Існує кілька способів використання 不 для утворення запитань. Один із них: ствердження-заперечення. Схема такого запитання виглядає так: Д+ 不 +Д (дієслово+不+дієслово).

Наприклад:

- 1) 你是不是我的老师? Nǐ shì bù shì wǒde lǎoshī? — ти мій вчитель чи ні?
- 2) 今天你来不来? Jīntiān nǐ lái bù lái? — сьогодні ти прийдеши чи ні?

3) 你喜不喜欢吃中国菜? Nǐ xǐ bù xǐhuān chī zhōngguó cài? — ти любиш китайську їжу чи ні?

Використання прислівника 没:

1) 没 використовується для заперечення дій у минулому.

没 і 没有 використовуються з метою повідомити про те, що дія не відбувалася у минулому або все ще не відбулося.

Наприклад:

1) 他没有打电话给我。Tā méiyǒu dǎ diànhuà gěi wǒ. — він не дзвонив мені.

2) 他没有上课。Tā méiyǒu shàngkè. — він не ходив на заняття.

3) 我昨天没喝葡萄酒。Wǒ zuótiān méi hē pútáojiǔ. — я вчора не пив вина.

У цих прикладах є кілька особливостей, які варто відзначити. Якщо прибрати 有 yǒu в реченнях, де ми використовуємо 没有 méiyǒu, то вони все ж таки залишаться граматично вірними. Крім того, вживання 不 теж було б правильним, якби не слово 昨天 (zuótiān— вчора), що повідомляє нам про конкретний часу минулому.

2) Тільки 没 використовується для заперечення дієслова 有.

Для заперечення дієслова 有 (yǒu — мати) використовується тільки 没 méi, що перетворює його на 没有 (méiyǒu — не мати). Вживання тут не є категорично неправильним.

Наприклад:

1) 我没有钱。Wǒ méiyǒu qián. — у мене немає грошей.

2) 他没有女朋友。Tā méiyǒu nǚ péngyǒu. — він не має подруги.

Також слід зазначити що із деякими дієсловами використовується тільки 不, а не 没 або 没有. Наприклад, 是 (shì — бути) і 在 (zài — бути (в певному місці)), а також 知道 (zhīdào — знати) та 认识 (rènshí — знати (людини)).

Наприклад:

1) 他以前不是我的朋友。Tā yǐqián bù shì wǒ de péngyǒu. — раніше він не був моїм другом.

Висновки до 2 розділу

Якщо говорити про прислівники часу в сучасній китайській мові, то вони виконують граматичну функцію, а саме вказують на часові рамки в реченні (минулий, теперішній чи майбутній час). Вони широко використовуються в різних стилях мовлення.

Найбільш вживанні прислівники часу в сучасній китайській мові: 现在 xiànzài — зараз, в даний момент, 今天 jīntiān — сьогодні, 后天 hòutiān — післязавтра, 昨天 zuótiān — вчора, 前天 qiántiān — позавчора, 每天 měi tiān — кожен день, 上午 shàngwǔ — ранок, 偶尔 ǒu ěr — іноді, 曾经 céngjīng — колись, 经常 jīng cháng — часто, 刚 gāng — щойно, 才 cái — тільки тоді, 正在 zhèngzài — якраз, 就 jiù — відразу, 马上 mǎshàng — негайно та інші.

Прислівник 经常 jīng cháng вживається для вираження дії, яка відбувається часто. Також прислівник 经常 jīng cháng можна також вживати в поєднанні із 不 bù, щоб виразити те, що дія не відбувається часто.

刚 gāng в китайській мові вживається для позначення того, що подія або дія була закінчена недавно, перекладається на українську мову як «щойно, тільки що». 刚 може вживатися як самостійно чи як частина складного прислівника, наприклад 刚才 gāngcái - тільки що, 刚刚 gānggāng — тільки що, недавно, щойно.

Прислівники часу в китайській мові можуть займати різні позиції в реченні. Зазвичай ставляться перед присудком, а також можуть стояти на початку речення

Прислівники ступеню виконують стилістичну функцію, що додає експресивності предикату та підсилює ознаку. Приклади найбільш вживаних прислівників ступеню в сучасній китайській мові:

很 hěn — дуже, 更 gèng — більше, 最 zuì — найбільше, 非常 fēicháng — дуже(надзвичайно), 稍微 shāowēi — трохи, 有点儿 yǒudiǎnr — трохи.

Прислівник 有点儿 (трохи, дещо, якість) вживається перед прикметниками та дієсловами, що в ролі присудка, і також може виступати у реченні обставиною. Він виражає незначний ступінь виявлення якоїсь ознаки. У позиції перед дієсловами 有点儿 може виражати невдоволення або незгоду.

Прислівники міри та ступеня, такі як 很, 太, 真, 非常, 特別 часто використовуються перед комплементом міри і ступеня, вираженого прикметником.

Прислівники обмеження і узагальнення використовуються для обмеження або узагальнення значення інших слів.

Найбільш вживання прислівники обмеження і узагальнення в сучасній китайській мові: 都 dōu — все/весь, 一起 yīqǐ — разом, 总 zǒng — завжди/загалом, 完全 wánquán — повністю, 一块 yīkuài — разом, 一同 yītóng — разом/спільно та інші.

Прислівник 都 в китайській мові вказує на межу/обсяг і виражає узагальнення. У реченні часто використовується для того, щоб підсумувати попередній перелік предметів, явищ, осіб, дій тощо (приклад Як обставина у реченні він зазвичай стоїть перед дієсловом або прикметником.

Коли у реченні використовуються поспіль прислівники 也 та 都, прислівник 也 завжди стоїть першим.

Коли у реченні використовуються поряд прислівники 都 та 不, прислівник 都 може стояти як перед, так і після 不, але з різним значенням.

У китайській мові існують прислівники повторюваності, які вказують на те, що дія або подія відбувається декілька разів.

Одна з функцій цих прислівників полягає в передачі повторення дії. Наприклад, прислівник "一遍遍" yī biàn biàn — означає "знову і знову" і використовується для підкреслення того, що дія виконується багато разів.

Також прислівники повторюваності можуть використовуватися для підкреслення наполегливості та настійливості у вимозі.

Найпоширеніший прислівник "再" вказує на повторення дії в майбутньому, "又" вказує на повторення дії в минулому.

Прислівник повторюваності «还» використовується в таких випадках як:

- 3) Коли ми говоримо про майбутнє, але в питальних реченнях.
- 4) Коли ми говоримо про теперішню тривалу дію(ситуація ще триває).

В китайській мові існують прислівники ствердження і заперечення, які використовуються для вираження позитивного або негативного значення дії.

Деякі з найпоширеніших прислівників ствердження в китайській мові: 真的 zhēn de — справді, 确实 què shí — дійсно, 确定 què dìng — безперечно, 绝对 jué duì — абсолютно, 必定 bì dìng — обов'язково та інші.

Особливості прислівників ствердження в китайській мові полягають у тому, що вони можуть бути розташовані в різних місцях у реченні, залежно від емоційного вираження співрозмовника або наголосу на те, що потрібно виділити. Наприклад, прислівник 真的 "zhēn de" (справді) може бути розташований як на початку речення так і в кінці

Та найпоширеніші прислівники заперечення в сучасній китайській мові: 不 bù — ні, 没有 méi yǒu — немає, 永远不 yǒng yuǎn bù — ніколи не, 绝不 jué bù — анітрохи не, 别 bié — не та інші.

不 bù і 没 méi зазвичай ставляться перед дієсловом або прикметником, щоб надати їм значення заперечення. Тим не менш, 不 і 没, як правило, не є взаємозамінними, тому дуже важливо знати, в яких випадках потрібно використовувати 不, а в яких — 没.

ВИСНОВКИ

Морфологія — це одна з найбільш досліджених областей мовознавства, оскільки під час вивчення граматики будь-якої мови важливо визначати її частини. Поняття частин мови є фундаментальним у морфології і представляє собою граматичну категорію слів, яка є універсальною для всіх мов.

Уперше частини мови були виділені давньоіндійськими граматистами Яска і Паніні (V ст. до н.е.). Остаточно вчення про частини мови сформувалося в Олександрійській школі (II ст. до н.е.). Аристарх Самофракійський і його учень Діонісій Фракійський уперше виділили вісім частин мови: іменник, дієслово, прислівник, артикль, займенник, прийменник, дієприкметник, сполучник.

Дослідження про прислівник проводили ще в давнину грецькі та римські вчені. Платон і Аристотель (V - IV століття до н.е.) займалися аналізом мовних одиниць та їх систематизацією.

Як самостійна частина мови прислівники виділені представниками Олександрійської школи.

А вперше українську кальку терміна прислівник використав О. Партицький.

Значний внесок у розвиток науки про прислівник у першій половині XIX ст. зробили західноукраїнські вчені – автори граматик І. Вагилевич, Я. Головацький. О. Левицький, І. Могильницький.

Українські лінгвісти мають різні погляди на прислівник. Деякі з них, такі як М. Я. Плющ, М. А. Жовтобрюх, А. В. Майборода, В. В. Німчук та І. К. Чапля, С. П. Бевзенка, Л. А. Булаховського, І. Р. Вихованця, К. Г. Городенської, Л. О. Гумецької, М. А. Жовтобрюха, І. К. Кучеренка, А. В. Майбороди, В. В. Німчука, В. М. Русанівського, С. П. Самійленка, О. О. Тараненка, І. М. Уздиган та інші.

Вивчаючи категорію прислівників в сучасній китайській мові, його властивості та функціональні особливості деякі дослідники намагались розрізнити прислівники за їхніми ознаками та створили кваліфікацію прислівників в сучасній китайській мові.

О.А Шахаєва створила класифікацію прислівників в сучасній китайській мові на семантичній основі. Ця класифікація відносить прислівники до семи категорій:

- прислівники часу;
- прислівники ступень;
- прислівники обмеження та узагальнення;
- прислівники ствердження та заперечення;
- прислівники повторюваності;
- прислівники способу дії;
- модальні прислівники.

О. О. Драгунов ділить усі китайські прислівники на два великих розряди. До першої групи належать прислівники, які виступають як означення для всього речення, і до іншої прислівники, які оформлюють присудок в реченні.

Також дослідження про класифікацію прислівників в сучасній китайській мові було проведено такими дослідниками як: Є. І. Рождественської та С.А. Колодком.

Якщо говорити про прислівники часу в китайській мові, то вони виконують граматичну функцію, а саме вказують на часові рамки в реченні (минулий, теперішній чи майбутній час). Вони широко використовуються в різних стилях мовлення.

Найбільш вживанні прислівники часу в сучасній китайській мові: 现在 xiànzài — зараз, в даний момент, 今天 jīntiān — сьогодні, 后天 hòutiān — післязавтра, 昨天 zuótiān — вчора, 前天 qiántiān — позавчора, 每天 měi tiān — кожен день, 上午 shàngwǔ — ранок, 偶尔 ǒu ěr — іноді, 曾经 céngjīng — колись, 经常 jīng cháng — часто, 刚 gāng — щойно, 才 cái — тільки тоді, 正在 zhèngzài — якраз, 就 jiù — відразу, 马上 mǎshàng — негайно та інші.

Прислівник 经常 jīng cháng вживається для вираження дії, яка відбувається часто. Також прислівник 经常 jīng cháng можна також вживати в поєднанні із 不 bù, щоб виразити те, що дія не відбувається часто.

刚 gāng в китайській мові вживається для позначення того, що подія або дія була закінчена недавно, перекладається на українську мову як «щойно, тільки що».

刚 可能 вживатися як самостійно чи як частина складного прислівника, наприклад 刚才 gāngcái - тільки що, 刚刚 gānggāng — тільки що, недавно, щойно.

Прислівники часу в китайській мові можуть займати різні позиції в реченні. Зазвичай ставляться перед присудком, а також можуть стояти на початку речення.

Прислівники ступеню виконують стилістичну функцію, що додає експресивності предикату та підсилює ознаку. Приклади найбільш вживаних прислівників ступеню в сучасній китайській мові:

很 hěn — дуже, 更 gèng — більше, 最 zuì — найбільше, 非常 fēicháng — дуже(надзвичайно), 稍微 shāowēi — трохи, 有点儿 yǒudiǎnr — трохи.

Прислівник 有点儿 (трохи, дещо, якось) вживається перед прикметниками та дієсловами, що в ролі присудка, і також може виступати у реченні обставиною. Він виражає незначний ступінь виявлення якоїсь ознаки. У позиції перед дієсловами 有点儿 може виражати невдоволення або незгоду.

Прислівники міри та ступеня , такі як 很, 太, 真, 非常, 特别 часто використовуються перед комплементом міри і ступеня, вираженого прикметником.

Прислівники обмеження і узагальнення використовуються для обмеження або узагальнення значення інших слів.

Найбільш вживання прислівники обмеження і узагальнення в сучасній китайській мові: 都 dōu— все/весь, 一起 yìqǐ — разом, 总 zǒng— завжди/загалом, 完全 wánquán — повністю, 一块 yīkuài— разом, 一同 yītóng — разом/спільно та інші.

Прислівник 都 в китайській мові вказує на межу/обсяг і виражає узагальнення. У реченні часто використовується для того, щоб підсумувати попередній перелік предметів, явищ, осіб, дій тощо (приклад Як обставина у реченні він зазвичай стоїть перед дієсловом або прикметником.

Коли у реченні використовуються поспіль прислівники 也 та 都, прислівник 也 завжди стоїть першим.

Коли у реченні використовуються поряд прислівники 都 та 不, прислівник 都 може стояти як перед, так і після 不, але з різним значенням.

У китайській мові існують прислівники повторюваності, які вказують на те, що дія або подія відбувається декілька разів.

Одна з функцій цих прислівників полягає в передачі повторення дії. Наприклад, прислівник "一遍遍" yī biàn biàn — означає "знову і знову" і використовується для підкреслення того, що дія виконується багато разів.

Також прислівники повторюваності можуть використовуватися для підкреслення наполегливості та настійливості у вимозі.

Найпоширеніший прислівник "再" вказує на повторення дії в майбутньому, "又" вказує на повторення дії в минулому.

Прислівник повторюваності «还» використовується в таких випадках як:

- Коли ми говоримо про майбутнє, але в питальних реченнях.
- Коли ми говоримо про теперішню тривалу дію(ситуація ще триває).

В китайській мові існують прислівники ствердження і заперечення, які використовуються для вираження позитивного або негативного значення дії.

Деякі з найпоширеніших прислівників ствердження в китайській мові: 真的 zhēn de — справді, 确实 què shí — дійсно, 确定 què dìng — безперечно, 绝对 jué duì — абсолютно, 必定 bì dìng — обов'язково та інші.

Особливості прислівників ствердження в китайській мові полягають у тому, що вони можуть бути розташовані в різних місцях у реченні, залежно від емоційного вираження співрозмовника або наголосу на те, що потрібно виділити. Наприклад, прислівник 真的 "zhēn de" (справді) може бути розташований як на початку речення так і в кінці

Та найпоширеніші прислівники заперечення в сучасній китайській мові: 不 bù — ні, 没有 méi yǒu — немає, 永遠不 yǒng yuǎn bù — ніколи не, 绝不 jué bù — анітрохи не, 別 bié — не та інші.

不 bù і 沒 méi зазвичай ставляться перед дієсловом або прикметником, щоб надати їм значення заперечення. Тим не менш, 不 і 沒, як правило, не є взаємозамінними, тому дуже важливо знати, в яких випадках потрібно використовувати 不, а в яких — 沒.

论文摘要

在我的学年论文，我研究了汉语副词的功能和语义特征。

汉语形态学的系统与包括欧洲在内的其他语言的有很大的不同。对汉

语形态学来说，就对副词范畴的兴趣特别大，因为它对语言功能起着重要的作用，并在很多方面都是一个特殊的指标。

学年论文的目标是研究汉语副词范畴，特别是现代汉语副词的功能语义特征

基于此目标，我们面临以下任务：

- 术语“副词”的定义；
- 考虑汉语副词的分类和研究；
- 研究副词的功能和语义特征；
- 考虑汉语副词的类别。

根据本研究，副词是表达句子中的情况或动作的特征和另一个标志或

情况的特征，并与其他独立的词性有密切的联系。汉语中的副词是语言的完整部分，因为它表达句子中的词汇和语法意义。

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Chapman R. L. (1973). Adverb. The encyclopedia Americana. Vol. 1., с.456.
- Lyons, J. (1968). Introduction to theoretical linguistics, с. 235.
- Yang Rong-xiang. (2005). The study on adverbs in contemporary Mandarin, с.256.
- Беляєва А.В. (2016). Класифікація частин мови у китайській мові. Молодий вчений. № 6 (33), с. 488.
- Білодід І. К. (1969). Сучасна українська літературна мова: Морфологія, с.378.
- Бойко В. М., Давиденко Я. Б. (2017). До проблеми вивчення лексикограматичних розрядів прислівника. Вип. 86, с. 235.
- Вихованець І. І. Частини мови в семантико-граматичному аспекті. – К.: Наукова думка, 1988. – с. 369.
- Вихованець І. І., Городенка К. Г. Теоретична морфологія української мови. – К.: Пульсари, 2004, с.456.
- Вихованець Іван. Студії про частини мови: Термінологічний аспект // Українська термінологія і сучасність: Збірник наукових праць. – 2005. – Вип. VI. – с. 8.
- Возняк М. Галицькі граматики української мови першої половини ХІХ ст. – Львів, 1911 с. 414.
- Горпинич В. О. (2004). Морфологія української мови. Академія, с.365.
- Грачова А. В. (2015). Статус прислівника в системі частин мови: основні підходи до аналізу (на матеріалі української і італійської мов). Гуманітарні науки. Серія Б, с. 72.
- Грачова А. В. (2015). Статус прислівника в системі частин мови: основні підходи до аналізу (на матеріалі української і італійської мов). Гуманітарні науки. Серія Б.
- Грачова А.В. (2017). Типологічні виміри класифікаційних ознак прислівника у різносистемних мовах (на матеріалі української, англійської та італійської мов). Studia Philologica. № 2.
- Грищенко А. П. (2002). Сучасна українська літературна мова. Вища школа № 3, с. 405-407.

- Драгунов, А. А. (1952). Дослідження граматики сучасної китайської мови, с. 479.
- Єрмоленко С. Я. (1981). Семантичний аспект дослідження синтаксису і проблеми стилістики. Мовознавство. № 1, с. 374.
- Жовтобрюх М. А. Українська літературна мова. – К.: Наукова думка, 1984. – с. 265
- Китайська мова. Базовий курс: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М. О. Война, О. С. Воробей, О. М. Гончаренко та ін.; за ред. Н. С. Ісаєвої; худож.-оформлювач В. М. Карасик. — Харків: Фоліо, 2016, с.43, с. 90, с. 166, с. 179, с. 370.
- Колодко С. А. (2008). Прислівник у китайській мові: структура, семантика, функції, с. 289.
- Кочерган М. П. «Загальне мовознавство», 2010., с.469.
- Кравченко В.Л. (2021). Функціональний підхід у дослідженні граматичних категорій. Університет: Україна.
- Серія 8. Філологічні науки (мовознавство і літературознавство) 185 Висоцький А. В. ІСТОРІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИСЛІВНИКА ЯК САМОСТІЙНОЇ ЧАСТИНИ МОВИ., с. 188-189
- Словник української мови: в 11 томах. — Том 8, 1977. — с. 789.
- Формування частиномовної теорії у науковій парадигмі античного світу / С. М. Полюга // Науковий вісник Чернівецького університету. Романо-слов'янський дискурс. - 2011. - Вип. 565. - с. 116-120.
- Чапля, І. К. (1960). Прислівники в українській мові, с. 263.
- Чжу Десі. (1982). «Лекція по граматиці», с.123.
- 毛帅梅, 罗晓语. (2014). 现代汉语副词性语素论析. 湖南科技大学学报. 第 17 卷 第 3 期, с. 249.